

MOCIÓ D'ACAPS GIRONA I LA COORDINADORA D'ONG SOLIDÀRIES EN SUPORT AL DRET D'AUTODETERMINACIÓ DEL POBLE SAHRAUÍ

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Fa pocs dies el govern espanyol va fer un canvi en la seva posició fins ara respecte el conflicte al Sàhara Occidental en donar suport al pla d'autonomia presentat pel Marroc l'any 2007. En una carta dirigida a Mohammed VI, el president del govern Pedro Sánchez va expressar aquesta nova postura que, més tard, va ratificar el ministre d'Exteriors, José Manuel Albares, en roda de premsa. Albares va assegurar que la proposta d'autonomia era la base "més seriosa, realista i creïble" per a la resolució del conflicte.

De manera que, amb aquest gir, el govern espanyol trenca el consens àmpliament consolidat sobre el conflicte, tant en el marc de Nacions Unides com entre les forces polítiques al Congrés dels Diputats, segons el qual la seva solució ha de passar per la lliure autodeterminació del poble sahrauí. La proposta d'autonomia confronta aquest principi d'autodeterminació, ja que, tal com es contempla als acords de pau signats l'any 1991 entre el Marroc i el Front Polisario, la via de resolució del conflicte és mitjançant la celebració d'un referèndum. El govern espanyol ha adoptat el nou posicionament en un moment especialment delicat a la regió, en mig de l'increment de la confrontació geopolítica al Magreb amb el trencament de relacions diplomàtiques entre Algèria i el Marroc i amb la reobertura del conflicte armat al Sàhara Occidental des de novembre de 2020.

La decisió ve a agreujar un conflicte que s'arrossega des de fa quaranta-sis anys i arriba com a resposta al conflicte diplomàtic entre els regnes d'Espanya i del Marroc fruit de l'hospitalització a territori espanyol del president de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD) i líder del Front Polisario, Brahim Gali, de setanta-tres anys, l'abril de 2021 "per raons estrictament humanitàries" segons el govern espanyol. Aquest fet va comportar que Rabat no impedís l'entrada a Ceuta de fins a 12.000 persones que es trobaven en territori marroquí, una frontera que habitualment s'encarrega de blindar la immigració per encàrrec de Madrid. En aquell moment, el Marroc ja va advertir que la situació de crisi entre els dos estats anava més enllà de l'acollida hospitalària i que reclamava un posicionament contundent per part del govern espanyol a favor de l'ocupació del Sàhara. Un pronunciament que finalment ha arribat.

El nou escenari no només perjudica els drets del poble sahrauí, sinó que ho fa a costa de perpetuar la vulneració dels drets de les persones migrants i refugiades amb l'externalització de les fronteres i de les polítiques migratòries. D'altra banda, el portaveu del secretari general de l'ONU ha recordat que el conflicte ha de resoldre's "amb un compromís entre les parts i dins el procés polític facilitat per l'ONU". L'Estat espanyol no pot ignorar aquest context i, d'acord amb la seva responsabilitat històrica amb el poble sahrauí, ha de treballar en favor del compliment de la legalitat internacional.

És important que les administracions catalanes, representants del seu poble, es posicionin a favor del poble sahrauí defensant que el govern espanyol no pot negociar ni qüestionar el dret del poble sahrauí a l'autodeterminació i, per tant, donar suport a un pla com el d'autonomia que qüestiona el dret dels i les sahrauís.

Cal recordar que la vinculació de Girona amb el Sàhara Occidental ve de lluny. El 1995 s'inicia la relació arrel del primer acolliment a la ciutat d'onze nens i nenes sahrauís en el marc del projecte Vacances en Pau. Arran d'aquella primera experiència i de l'anada als campaments de refugiats d'un grup de gironins, es va crear la delegació gironina de l'ACAPS (Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí). El 28 de març de 1997 es va signar l'agermanament amb la daira de Farsia com a símbol de la vinculació de la ciutat amb la causa sahrauí. Aquest agermanament, que fa ara 27 anys, ha representat un vincle d'amistat i col·laboració entre els dos municipis, permetent el suport a projectes que garanteixen l'accés a drets tan bàsics com la salut i l'educació en un context tan inhòspit com el dels campaments de refugiats de Tindouf, de la mà i el compromís de les entitats de la ciutat. A més a més, des de l'any 1999 Girona forma part de la Coordinadora d'Ajuntaments solidaris amb el poble sahrauí (CCASPS), una xarxa que té com a objectiu coordinar l'acció del món local a Catalunya en el suport al dret d'autodeterminació del Poble Sahrauí en el marc de conflicte de descolonització i d'ocupació militar per part del Marroc.

ACORDS

És per tot això que des d'ACAPS i la Coordinadora d'ONG Solidàries, juntament amb la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí demanem l'aprovació dels següents ACORDS:

PRIMER.- Mostrar des de l'Ajuntament de Girona un suport polític explícit a la causa del poble sahrauí.

SEGON.- Demanar al govern de l'Estat espanyol que rectifiqui de forma immediata el seu posicionament favorable a un pla d'autonomia del Sàhara Occidental, que és contrari als drets del poble sahrauí.

TERCER.- Demanar al govern espanyol que sigui proactiu i exigeixi al Govern del Marroc que compleixi amb les resolucions de les Nacions Unides i es realitzi, així, un referèndum d'autodeterminació del Sàhara Occidental, tal com li correspon a l'estat espanyol com a potència administradora del territori i de denúncia de les repetides violacions dels drets humans que pateix el poble sahrauí als territoris ocupats pel Marroc.

QUART.- Instar al Parlament de Catalunya a què constitueixi l'Intergrup per la Pau i la Llibertat al Sàhara, ja que malgrat haver estat en funcionament les darreres legislatures més d'un any després de l'inici de la XIII continua sense activar-se, per tal que Catalunya tingui una representació institucional de màxim nivell a l'hora de fer arribar el seu suport a una resolució pacífica i respectuosa amb els drets del poble sahrauí.

CINQUÈ.- Fer arribar aquest acord al Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació del govern d'Espanya, al Parlament de Catalunya, al Departament d'Acció Exterior i Govern Obert de la Generalitat de Catalunya, a la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments amb el Poble Sahrauí, al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, a la Federació d'Associacions Catalanes Amigues del Poble Sahrauí, a la Delegació del Front Polisario a Catalunya.

A Girona, 9 de maig de 2022.